

Матвієнко Р.В.

здобувач,

Інститут законодавства Верховної Ради України

ІМПЕРАТИВИ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ АГРАРНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ

В ускладнених умовах економічного середовища, зростання вимог світових організацій щодо якості аграрної продукції, деформації конкурентних відносин під впливом динамічних змін законодавчої бази, науково обґрунтована ідентифікація можливостей фінансово-кредитного забезпечення державного регулювання аграрної сфери, підвищення економічної ефективності механізмів державної підтримки з метою підвищення конкурентоспроможності вітчизняного аграрного сектору, посідає одне з провідних місць в побудові прийняття управлінських рішень щодо використання бюджетних ресурсів та визначення імперативів розвитку галузі, імплементації відповідних стратегій, тактичного та оперативного рівня, зрушень в товарній спеціалізації та галузевій структурі тощо. В свою чергу, проблема ідентифікації можливостей реалізації національних інтересів та забезпечення зростання національної економіки, виявлення в них ознак системності найбільш ефективно вирішується через комплексне застосування наукових підходів до розгляду потенціалу суб'єктів економічних відносин в динаміці через обґрунтування фінансово-кредитних механізмів державного управління мобілізацією вказаного потенціалу.

Не дивлячись на багатогранність та різноплановість досліджень науковців, серед яких заслуговують на увагу праці Гришової І.Ю., Воротіна В.Є, Наумова О.Б., Шестаковської Т.Л., Митяй О.В. та інших, які приділяли свою увагу питанням побудови та функціонування державних механізмів підтримки аграрної сфери, залучення інструментів, формалізації процедур управління розвитком економічного потенціалу галузі, структуризації та організаційно-економічному забезпеченню, нажаль методологічно несформованими та теоретично неоднозначними залишаються наукові погляди на системоутворюючі атрибути державного управління в контексті фінансово-кредитного забезпечення аграрного сектору як пріоритетної галузі національної економіки.

Критичний аналіз наукових поглядів на категорію «фінансово-кредитний механізм державного управління» дозволив визначити зміст дефініції, як впорядковану сукупність або систему можливостей підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання, зміцнення конкурентних позицій на світових ринках, стабілізації розвитку та забезпечення економічного зростання внаслідок ефективного спрямування та освоєння фінансово-кредитних ресурсів. Дослідження фінансово-кредитного механізму державного регулювання аграрної сфери через призму динамічності потенціалу нарощення економічної ефективності використання бюджетних коштів дозволяє ідентифікувати його роль та значення, як об'єкта капіталізації та об'єкта управління. Останнім визначаються характеристики методологічних підходів до вибору критеріїв

визначення структури, важелів та принципів формування фінансово-кредитного механізму.

Множинність теоретичних підходів, що дають уявлення про сутність державного регулювання економіки, найбільш повно представлено у визначенні, сформульованим [2]. З його точки зору, поняття «державне регулювання економіки» передбачає:

1. Системою – об'єктом регулювання є ринкова економіка. Позасистемним утворенням – суб'єктом регулювання є держава.

2. Ринкова економіка функціонує автономно без участі держави.

3. Державне регулювання здійснюється одночасно у відношенні до тривалості функціонування ринкової економіки через внесення змін до законодавства (етимологія слова «регулювання» підтверджує саме нормотворчий характер регулювання будь-якої сфери діяльності суспільства).

4. Зміни до законодавства передбачають введення у законодавчу базу нових норм або зміну вже існуючих, що може спричинити виникнення нових приватних економічних інститутів об'єктів у ринковій економіці.

5. За рахунок вступу в дію нових (змінених) норм та/або економічних інститутів чи зв'язків, що виникли після їх вступу в дію, ринкова економіка продовжує функціонувати автономно, однак за новим принципом роботи, що автоматично забезпечує її розвиток у рамках і напрямі, що корисні державі.

6. Державне регулювання ринкової економіки ліквідує причину недосконалості роботи ринкової економіки, її внутрішній дефект, який може бути пов'язаний з інституційними, адміністративними або іншими особливостями діяльності господарських суб'єктів у рамках ринкової економіки [2].

Впорядкування теоретичних поглядів на тлумачення сутності фінансово-кредитного забезпечення державного регулювання аграрного виробництва, як об'єкта управління, дозволило усунути методологічні протиріччя ідентифікації підходів до структурної побудови та функціонального навантаження. Встановлено, що в сучасних дослідженнях вітчизняних та зарубіжних авторів домінують синтетична та аналітична концепції формування та мобілізації фінансово-кредитного механізму державного регулювання аграрного виробництва, яким відповідають функціональна та інструментальна концепції, які регламентують спрямування та використання бюджетних ресурсів. Ідентифікація взаємозв'язків вказаних концепцій в межах існуючих наукових підходів щодо фінансово-кредитного механізму державного управління аграрного виробництва дозволила довести пріоритетність системи запропонованих принципів в контексті провадження наукових досліджень та практичної імплементації їх результатів.

Список використаних джерел:

1. Кравчук А.О. Стан банківського кредитування підприємств аграрного сектору/А.О.Кравчук, О.О.Давидюк// Ukraine-EU.Modern Technology, Business and Law collection of international scientific papers: Part1.Modern Priorities of Economics/Engineering and Technologies. – Chernihiv: CNUT, 2016. – P. 161-163.

2. Панюк Т. П. Диверсифікація як основа структурної модернізації економічної діяльності аграрних підприємств / Т. П. Панюк, О. І. Лукомська // зб. наук. пр. Луцького національного технічного університету «Економічний форум». – Луцьк. – 2016. – Вип. 1 – С. 189-197.

3. Gryshova, I. Yu. Evaluation of financial potential development factors in agricultural production / Gryshova, Inna Yu; Mityay, Oksana V; Kuzhel, Vitaliy V. // Aktual'ni Problemy Ekonomiky = Actual Problems in Economics 172^a (2015): 169-175.

4. Gryshova, I.; Strielkowski, W.; Kalyugina, S. (2017). Modern Technologies in Public Administration Management: A Comparison of Estonia, India and United Kingdom. *Administratie si Management Public*, (28), 174-185.

5. I. Gryshova, O.Krasnorutskyu A. Kravchuk, S. Stoianova- Koval. Modern position of agricultural business in Ukraine under the conditions of the state`s fiscal policy/ Innovative approaches in the management of competitiveness of business: collective monograph./ edited by A.Berezin,M.Bezpartochnyi,in 2 vol./ISMA University.-Riga: «Landmark» SIA, 2016. – Vol. – P. 124-134.

6. Ніколюк О.В. Організаційно-інституційні імперативи політики регулювання агробізнесу в контексті забезпечення його соціально-економічного захисту / Вісник Сумського національного аграрного університету серія «Економіка та менеджмент». – №8 (69). – 2016 – С. 124-130.

7. Галицький О.М. Державне регулювання аграрного виробництва національної економіки в умовах євроінтеграції / Вісник Сумського національного аграрного університету серія «Економіка та менеджмент». – №8 (69). – 2016. – С. 48-54.